

VAD SÄGER VI OM JESUS

Predikan, Korskyrkan, Borås, 2 augusti 2009, Micael Nilsson

BIBELLÄSNING

Eftersom det var länge sedan jag stod i den här talarstolen, och eftersom så mycket hänt sedan dess, kände jag i torsdags förmiddag att jag behövde gå in i kyrksalen och ha en bönestund för mig själv. Det blev en viktig liten stund där jag upplevde att Guds Ande ledde mig att läsa ett antal bibeltexter, där jag fick reflektera över dem, ta emot förmaning, uppmuntran, vägledning... men också formulera mina egna tankar till bön. Det mesta kan få förbli mellan Gud och mig, men en sak har jag upplevt att jag skulle dela med dig idag, nämligen just en bibeltext, **Matt 17:1-8**: "Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. Och de såg Mose och Elia stå och samtala med honom. Då sade Petrus till Jesus: "Herre, det är bra att vi är med. Om du vill skall jag göra tre hyddor här, en för dig, en för Mose och en för Elia." Medan han ännu talade sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." När lärjungarna hörde detta kastade de sig ner med ansiktet mot marken och greps av stor skräck. Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Stig upp och var inte rädda." De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus."

AVSTÄMNING

Den här texten är fantastisk. Men vi läser den för sällan. I den katolska världen firas Kristi förklaringsdag den 6 augusti varje år. I Svenska kyrkans gudstjänstsystem återvänder man årligen till berättelsen den tredje söndagen efter trefaldighet. I vår tradition följer vi inte dessa fastlagda teman för olika dagar och helger, på gott och ont. Till det goda hör friheten att lyssna in och välja själv, och till det något mindre goda hör risken att fastna i favoritämnen och för små perspektiv. Hur som helst är det trots allt inte så dumt att då och då återvända till vissa avstämningstexter med jämna mellanrum, för att pröva sig själv och för att få hjälp att tänka rätt. Det här är alltså en sådan text som kyrkan genom historien känt vara viktig att återvända till – och kanske särskilt i brytningstider där vi på nytt behöver påminnas om vem vi egentligen tror på. Därför ska jag nu använda mig av min frihet till att återvända till den här texten, inte bara idag utan också nästa söndag, och söndagen efter det, för skulle jag försöka tränga in allt jag skulle vilja säga när jag läst den här berättelsen i en enda predikan så skulle det helt säkert bli övermägtigt, både för dig och för mig. Alltså tänker jag ge några öppningskommentarer idag och sedan stämma nytt möte med dig som vill gå lite djupare.

SEX DAGAR SENARE

Texten inleds med orden, "Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes..." "Sex dagar senare..." är ord som anger att du ska kasta ett öga i backspegeln. Någoting har hänt, och nu, sex dagar senare är Jesus och lärjungarna på väg uppför ett berg och på väg mot någonting nytt. Alltså kastar vi ett öga i backspegeln. Sex dagar innan hade tre saker ägt rum:

Det första är ett viktigt samtal mellan Jesus och hans lärjungar. Det hade börjat med att Jesus frågat dem vad människor sa om honom. Det visar sig att det talades högt och lågt, och vitt

och brett om Jesus. Meningarna gick isär. Där fanns de som blandade ihop Jesus och Johannes döparen. Några trodde att han var Elia, eller Jeremia, eller någon profet. Och så pågår samtalet en stund. I min fantasi skrattar både Jesus och lärjungarna till då och då inför alla dessa vilda gissningar. Plötsligt vänder sig Jesus till lärjungarna, leendet övergår i ett varmt allvar när Jesus ställer den mycket laddade frågan: - Och ni... vad säger ni?

Han är bra på det här Jesus. Gud blev människa, och man får vara som folk med honom. Man får prata om allt, och gärna med ett leende på läpparna. Men han nöjer sig inte med intressanta diskussioner, med åsikter och tankar, så där lite på distans. När allt blir för teoretiskt vet han hur man vrider pilspetsen i samtalet mot det väsentliga. Så landar frågan hos dig och mig: - Och du Micael, vad säger du? Vem är jag för dig?

Jag märker att kyrkan idag tycks ha lättare att tala om t.ex. Jonas Gardells syn på Jesus än sin egen. För idag ligger en bok som heter "Om Jesus" i topp på alla försäljningslistor. Och visst kan vi, och bör vi, tala om det. Vad jag förstår av samtal och intervjuer börjar Jonas Gardell med att först ifrågasätta kyrkans traditionella förkunnelse om vem Jesus är. Det är klassisk retorik. Ska man presentera sin egen sanning måste man först ifrågasätta andras, liksom för att göra bordet rent. Kyrkan har förvidrat bilden av vem Jesus är. Nu ska vi få veta vad forskningen verkligen kommit fram till. Det visar sig dock ganska snart vara en viss typ av forskning, i själva verket ett ganska ensidigt urval, där annan forskning förtigs. Stefan Gustavsson, generalsekreterare för Svenska Evangeliska Alliansen säger i en tidningsintervju: - Jonas Gardell utgår från att det finns en skillnad mellan historiens Jesus och kyrkans Kristus. Men det är ett föråldrat förhållningssätt. Påståendena går tillbaka till teologen David Strauss på 1800-talet som påstod att evangelierna är myter. Samma teorier återkom i det så kallade Jesusseminariet, en grupp amerikanska forskare med ganska extrema positioner. Den växande delen av nytestamentlig forskning som menar att evangelierna inte är myter, diskuteras inte alls. (Världen idag, 09-04-08)

Vad blir kvar tillslut? En Jesus som inte var Gud. En ung judiska man, som inte dog för att försona våra synder, och som inte kräver någon omvändelse, och vars budskap vi egentligen inte känner till...

Läs själv. Tänk själv. Prova själv.

Själv tänker jag på en gammal affisch från Jesusrörelsens tid i början av 70-talet, utformad som en efterlysning i typisk västernstil, där Jesus efterlystes med orden: - Ännu på fri fot. Jag tänker: i 2000 år har man försökt begrava Jesus, förklarat honom som en myt, en sagofigur, en överdrift, en drömmare, och en dröm, och ändå, fast 2000 år har gått sedan den där frågan ställdes vid medelhavets strand i Caesarea Filippi, är den fortfarande lika aktuell: - Vem säger människorna att jag är? Men poängen är också den här: Jesus vill inte bara tala om vad Andersson och Petersson och Lundström säger. Till slut måste frågan få penetrera våra egna liv: - Och du, vad säger du?

Petrus tar sats. I kanske tre år har han levt med Jesus. I tre år har han stavat på sin bekännelse. Nu får det bära eller brista: - Jag säger att du är Messias, den levande Gudens son.

Så vackert det är. Vilket generöst utrymme det fanns omkring Jesus. Först: - Kom och följ mig. Och lärjungarna fick sin tid på sig med sitt funderande och upptäckande. Men där fanns också tid för bekännelse och förtydligande. Som i en kärleksrelation. Där finns en tid för att närma sig varandra, kanske lite blygt i början, för att lära känna varandra, men också en tid för att tillsammans gå till ett altare och bejaka sin trohet mot varandra.

I Joh 12:19 suckar Jesu motståndare uppivet: "Ni ser att ingenting hjälper. Alla människor springer efter honom."

Så tror jag att det är. Fast människor kanske inte vet det är det honom de söker. Fast många har gett sitt liv åt att motarbeta honom, resa nya kors och nya argument mot tron på Jesus är det ändå sant: "Ni ser att ingenting hjälper. Alla människor springer efter honom."

Alla människor talar om Jesus. Jonas Gardell talar om Jesus. Christer Sturmark reser land och rike runt och talar om Jesus. Han menar att Gud inte finns, och ger sitt liv åt att försöka övertyga andra om att så är fallet. Men jag tror att han är som Bibelns Jakob. Jag tror att han brottas med Gud... och jag tror att Gud kommer att vinna.

Men frågan är nu inte bara vad alla möjliga människor säger, utan också vad kyrkan svarar på Jesu fråga: - Vad säger ni? Och kyrkans svar måste förbli: - Du är Messias, den levande Gudens son, för när Petrus hade svarat så säger Jesus, Matt 16:18: "Och jag säger dig att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka, och dödsrikets portar skall aldrig få makt över den. Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. "

KOSTAR DET NÅGOT?

Det första som har hänt sex dagar tidigare är alltså att Jesus ställt tillvarons viktigaste fråga till lärjungarna och att Petrus fått ge sitt livs viktigaste svar. **Det andra** som hänt är att Jesus talat om sitt lidande och sin död, och **det tredje** är slutligen ett samtal om lärjungaskapets kostnad. D.v.s., det här kommer inte alltid att bli så lätt.

Låt oss gå lite närmare och lyssna, Matt 16:24-27: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Ty den som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det. Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? Människosonen skall komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar..."

Det finns ett pris för den som vill följa Jesus att reflektera noga över. Men när du beräknar kostnaden måste du också veta något om värdet. För vad är alternativet till Jesus? Om du ska fundera på vad det kostar att följa honom behöver du också fundera över vad det kostar att inte följa honom: "Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv?" Alternativet till ett liv med honom är ett liv utan honom. Visst tar det emot de dagar du upplever att du måste bära ett kors, kanske bli motarbetad och missförstådd för din tro. Det är en kostnad. Men tänk då också på värdet. Vad är det värt att en dag få se Jesu härlighet? Vad är det värt att få se honom den dag han kommer i härlighet med sin Faders änglar? Och vad hjälper det dig om du vinner världen, men missar det?

MOSES OCH ELIA

Nu måste jag få kommentera det här med Moses och Elia. Vad i all världen gör de här? Hur kom de hit, och varför kom de alls?

Har du någon gång hört begreppet "lagen och profeterna"? Det borde du ha gjort, för Jesus använder begreppet vid flera tillfällen, och i Apg 13:15 skriver Lukas: "Efter läsningen ur lagen och profeterna lät synagogföreståndarna hälsa: "Bröder, om ni har något att säga till folkets uppbyggelse, så gör det."

Vad är det de läser? De läser Bibeln, och deras Bibel var förstås det vi kallar för Gamla Testamentet. Lagen och profeterna är en sammanfattning av Gamla förbundet. Nu stod Moses där, som gav oss lagen, och Elia som representant för profeterna. Det visar att Jesus inte kom med en ny religion. Han kom för att fullfölja lagen och för att fullborda profetierna. Det visar att det är sant det som Petrus bekände sex dagar tidigare: Jesus är Messias. Rösten från himlen

förklarar och bekräftar det ögat ser: Jesus är Guds utvalde. Så får människor fortsätta att tycka och tänka, skriva böcker om Jesus och presentera sina teorier. Gud har sagt sitt.

HOPP

För den som lever i sorg efter någon älskad finns det väl också en tröst i detta att Moses och Elia fick vara med. Moses hade varit död i kanske 1500 år. Elia hade lyfts från jorden för länge, länge sedan. Men Jesus säger, Joh 11:25: "Den som tror på mig skall leva om han än dör..." Bibeln säger att vi inte ska söka de döda. Det många TV program uppmuntrar oss till varnar alltså Bibeln för. Men det är sant att döden i Bibeln inte beskrivs som ett slut utan som en övergång.

"Leva om han än dör." Så var det med Moses och Elia. De hade varit döda i århundraden, när de ändå stod där i ett samtal med Jesus. De var inte utplånade. De befann sig inte i ett saligt vakuum. De levde och kunde samtala, reflektera och fundera. Är inte det intressant? Vill du veta vad de sa? Lyssna, Luk 9:30-31: "Och två män samtalade med honom. Det var Mose och Elia som visade sig i härlighet, och de talade om hans uttåg ur världen som han skulle fullborda i Jerusalem." De talade om korset. De talade om Jesu lidande, om försoningen, om världens enda hopp. Där stod representanter från det gamla förbundet, profeter som nu talade med Jesus om det som till slut skulle fullbordas.

Det är mäktigt att studera Gamla Testamentets profetior om Jesus. Innan Jesus föddes till världen hade de gamla hebreiska profeterna i detalj beskrivit den kommande Messias. I GT finns ca 60 stora messianska profetior med ungefär 270 olika förgreningar. Profetior som stämmer med en enda man i världshistorien: Jesus Kristus.

Du hittar ingen motsvarighet till detta, någonstans. Faktum är att om du kan hitta en annan man i världshistorien som skulle kunna stämma in på hälften av dessa profetior är Christian Victory Publishing Company beredd att ge dig 1000 dollar. Hundratals år innan Jesu födelse mejslades den profetiska gärningsmannaprofilen fram. Hans liv var redan beskrivet när han kom. Om du nu vill avfärda Bibeln är du svaret skyldig: Hur är då detta möjligt?

AVSLUTNING

Moses och Elia samtalar med Jesus. Är inte det en underbar information? När du dör blir du inte en formlös salig gas som pyser omkring bland molnen. Moses förblev Moses, fast fullkomnad. Elia förblev Elia, fast förvandlad. Och du ska förbli den du är, eller fullkomnad som den Gud tänkt att du ska vara. Det tröstar oss i vår sorg. De döda försvinner ur vår åsyn, men inte ur Guds. Den som dött i tron på Kristus lever, har gemenskap med Gud och med varandra, som levande, reflekterande individer.

Nu ska vi sätta punkt, eller om du så väljer åtminstone ett komma tecken. Texten innehåller mycket mer. Jag längtar efter att få möta dig igen nästa vecka för att gräva lite till. Men nu, när vi ska gå till nattvardsbordet, låter vi frågan om vad alla människor har att säga om Jesus tystna en stund. Istället får det bli personligt, och närgånget, när Jesu fråga vänds mot våra egna hjärtan: - Vem är jag för dig?

Till den som svarar, som Petrus, och med den världsvida och historiska kyrkan: - Du är Messias, du är min Kung, du är mitt Liv, du är mitt Hopp, du är min Frälsare, säger Jesus: - Och du är min lärjunge. Ta detta bröd och ät min kropp. Ta detta vin och drick mitt blod. Ta emot min närvaro i ditt liv, så ska jag göra dig till en klippa, och inte ens döden ska kunna ta ditt liv ifrån dig.